

Pojďme zahradničit

Mít svůj kousek zeleně

Zahrady a zahrádky v okolí vesnických domů byly asi od nepaměti. Ve městech je to složitější. Má-li rodinný dům kolem sebe alespoň malou zahrádku, majitelé zasadí pár růží a bylinky pod oknem, v okolí činžovních domů to možné není. Proto začaly už v devadesátých letech 19. století vznikat první pražské zahrádkářské kolonie a v minulém století rostly jak houby po dešti nejen v Praze.

Po určitém oslabení v devadesátých letech 20. století se dnes zahrádkaření dostává opět do obliby.

Co to je, když se řekne...

Před pár lety se i u nás objevily ve světě běžné komunitní zahrady. To se lidé většinou ze sousedství domluví a vybudují záhony třeba ve vnitrobloku svých domů. Nebo najdou nějaký nevyužívaný pozemek, například po stržených domech, brownfieldech, mohou být také součástí parků, dokonce i na střechách domů. S pomocí neziskových organizací a občanských sdružení si pak zhotovené záhony pronajmou a pěstují tam, co je napadne. Pěstitelské úspěchy samozřejmě závisí na poloze pozemku, měl by být na slunném místě s dostupností vody. Vhodná zemina se tam doveze.

V komunitních zahradách se však plodiny nemusí pěstovat přímo na záhonech, ale také třeba v dřevěných boxech, různých bednách či nádobách. Hodí se také velké pytle na transport stavebního materiálu či staré proutěné koše. Pěstování v nádobách má tu výhodu, že je lze v případě potřeby kdykoliv přemístit a celou komunitní zahradu tak přestěhovat.

Z komunitní zahrady se může stát místo pro setkávání. Do aktivit komunitních zahrad se mohou zapojit lidé ze všech generací, rodiny s malými dětmi. Některé komunitní zahrady navíc pořádají také různé kreativní workshopy či zajímavé přednášky.

Jen tráva a jehličnany?

Pozemek okolo své novostavby majitelé často obeženou betonovým plotem, osejou trávou, vybudují bazén a do rohu vysázejí pár jehličnanů. Tam se tedy zelený ráj zrovna nenachází a doufejme, že u toho nezůstane, že zahradu časem doplní rostlinami, keři a ovocnými stromy.

Před covidovou lapálií a současnou finanční krizí byl všeobecně patrný přesun od užitkových zahrad na okrasné. Dnes to začíná být jinak. Stále víc se prosazují ty společnosti, které nabízejí nejen semínka květin, ale i zeleniny. Výhodu mají ti, kteří vlastní skleníky. Kdo ho nemá, zkouší sazenice vypěstovat doma na parapetu nebo v blízkosti okna. I když zdražily, pořád je předpoklad, že **vlastnoručně vypěstovaná úroda vyjde podstatně levněji než v obchodě.** Kdo si na pěstování ze semínek netroufne, nakoupí sazenice na trhu, a i když také podražily, pořád se to vyplatí.

Podle nejnovějších trendů se záhonky a rabátka s květinami prolínají se záhony se zeleninou, zahradou se vinou krásně upravené cestičky, pod keři a stromy najdou místa odpočinkové kouty. Pokud si nevíme rady, můžeme se poradit s odbornou literaturou a zahradními architekty.

Nač tolik ohýbat záda

Jistě jste i vy v posledních letech zaznamenali nástup vyvýšených záhonů, které se zhotovují ze dřeva, dřevěných palet, ale i betonu a kamenů. Jsou naplněné větvemi, dřevěnou drtí, obrácenými travními drny, případně papírovými kartony, zkompostovaným hnojem. Nahoru se dává kompost a zahradní zem. Záhon je dobře zásobený živinami a prodyšný.

Výhodou je snadný přístup k pěstovaným rostlinám, nemusíme se při kypření a vytahování plevele tolik ohýbat. Rostlinky v něm nejsou náchylné na přízemní mrazíky, stěny záhon prohřívají, a tedy přinášejí dřívější úrodu. Jsou chráněné před hraboši, krtky a jinými škůdci.

Bez hnojení to nepůjde

Aby vše, co pěstujeme na zahradě, prospívalo k naší radosti a užitku, je nezbytné dodávat dostatek živin. Na trhu je množství umělých hnojiv, přizpůsobených jednotlivým pěstebním etapám a druhům zahradních rostlin, keřů a stromů. Stejně tak si můžeme vybrat mezi řadou prostředků na ničení škůdců.

Moderním trendem je samozřejmě biopěstování. Pokud máme zdroj, je výhodné, stejně jako to dělali naši předci, hnojit chlévskou mrvou. V poslední době se roztrhl pytel s využitím toho, co máme v kuchyni. Ukazuje se, že **plodová zelenina přímo roste před očima po zálivkách z droždí, rostlinám prospívá nesolená voda z vařených brambor či rýže, výluh z banánových slupek. Kávový lógr milují žížaly, které pilně provzdušňují půdu a nenávidí ho slimáci. Použité čajové lístky odpuzují hmyz.**

Když se „ajták“ stane zahradníkem

Mezi nadšenými zahradníky jsou v poslední době i milovníci nejmodernějších technologií. Ne pouze takoví, kteří mají v domku na nářadí uložené kromě sekačky na trávu i nejrůznější motorové, elektrické a AKU drtiče větví, vyžínače, křovinořezy, pily a pilky a podobně. Jsou to tak říkajíc **hi-tech zahradníci**.

V jejich osobě se spojuje technický nadšenec s milovníkem zahradničení. Učarovaly mu **všemožné technické zázraky, jako jsou robotické sekačky na trávu nebo kropení trávníků a záhonů ovládané na dálku mobilním telefonem** - nebo automaticky, když vlhkost klesne o půl procenta pod tu nejvhodnější hodnotu. Svou zahradu má plnou čidel, aktuální stav růstu rostlin může sledovat i na dálku z druhého konce světa. Je až s podivem, že přes veškerou tu techniku stále umí zasadit semínko do země a vytrhat plevel.

Inu, ať se všem zahradníkům daří!